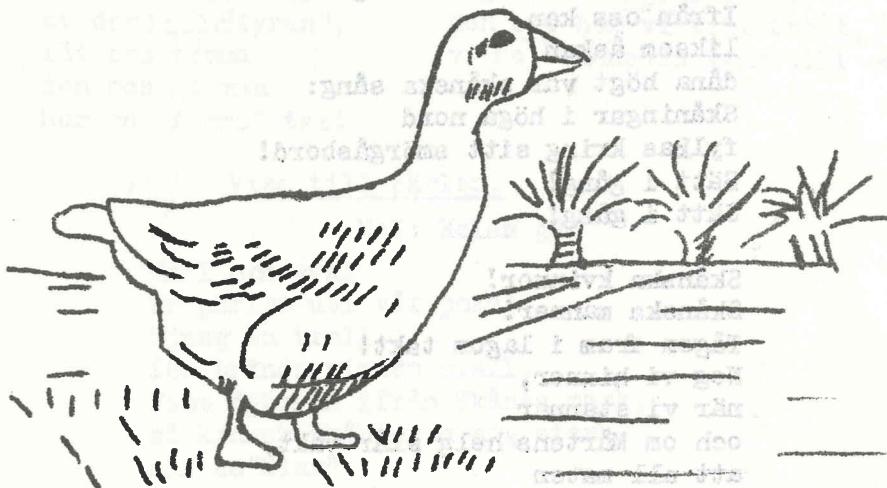

Skåne 18-1

SKÅNSKA

GILLETT

LINKÖPING

Hembygden.

Skåne, min hembygd, så bördig och fager,
hell Dig i vårtid, i sommar och höst!
Vart jag må vandra, vart färden jag tager,
känner jag längtan till Dig i mitt bröst.
Fjärran mig vinka slätten och skogen,
havsvinden sjunger mig visan så trogen
:: om Skånelands härliga bygd ::

Fran Lars-Göte Skogh.

Tur Linné Källgran
ur Skånska Nationen

Från Lars-Göte Skogh
i Höör författad
i förmän av den

Skånska Gillets Samlingslåt

Skånska pågar!
Skånska töser!
Nu vi samlas till vår fest!
Dystra hågar
den förlöser,
glädjen är vår främsta gäst.
Ifrån oss kan
liksom åskan
dåna högt vår skånska sång:
Skänningar i höga nord
fylkas kring sitt smörgåsbord!
Sätt i gång!
Sätt i gång!

Skånska kvinnor!
Skånska män!
Tågom fram i lagom takt!
Nog vi hinner,
när vi stannar
och om Mårtens helg slår vakt,
att all maten
uppå festen
göra heder åt i kväll
efter gás med krás och kro
är det skönt med "madaro"
Mårtens hell!
Mårtens hell!
Här vi vilja vara unga
och ta livet ljust och glatt
Salens tilja
nog ska gunga
under våra skutt i natt!
Vi ej tunga
sånger sjunga
inom Gillets hank och stör.
Nej, där är man glad och fri,
främst av allt så hylla vi
glatt humör!
glatt humör!

Mel.: Ship ohoj!

Till $\frac{1}{2}$ -an.

Mel. Gubben Noach

Ack, va lite
aqua vitae
det går i ett glas.
Man blir ej på lyran
av den lilla "fyran",
låt oss tömma
den och glömma
hur en "femma" tas!

Till $\frac{1}{2}$ - an.

Mel. Vi ha tyad voss hid..

Ingen bokskog i knopp
inget öresundsdopp
ingen doft utav Backafalls malva,
ingen näktergals röst,
men ett har vi till tröst,
vi ha brännevin kvar till en halva

c) Visa till pärlan.

Mel: Helan går

Kall och sval
är pärlan uti vår pokal.
Sjung en trall
för brända viners sval.
Fast fjärran ifrån Skånes mark,
så känner skänningen sig stark,
när en "klar"
i vänners lag han tar.

d) Gåsens skål.

Mel: Vintern rasat

Gåsens lov vi alla mäste sjunga
Gåsatiden inne är idag.
Ögon tindra, smackar gör vår tunga
och vi darra utav välbehag.
Inga krämpor nu få hindra glädjen,
Inga magar knorra över fett,
Tillen gammal tradition vi vädjen
Fastän gåsen ej är stekt på spett,
Soppen svart som mörka, kulna hösten
Kanske får en del att lysa opp,
Nu vi skall tillgodose även törsten
si vi säga skål - och botten opp!

4.

Ola Göings Mårtensvisa

Mel.: "Sandahls kanon"

Nu ljuvliga "Mårtens" ju åter är inne,
 Och Skåningen fröj as i själ och sinne,
 Nu gongar och "Släbor" förglömma allt gnat
 Och bänka sig samman kring proppfulla fat.

Ja manarna samlas kring skinande gåsen,
 Och kvinnorna hjälpa dem att smörja kråsen,
 Vad gör det, om Ungherren sneglar i kväll.
 Mer glupsk än förut på sin skånska mamsell.

Se, glasen de glimma som ungskånskans öga.
 Så fyll då din bágare, festskålen höga.
 I botten må gå för vårt Skåningaland.
 För vilket vårt hjärta dock städs stått i
 brand.

Och sedan den bágarn vi hunnit att tömma.
 Så låtom oss Skåningar då icke glömma,
 Att säkert i kväll vi bäst göra vår sak,
 Om vi låta glädjen stå högt uti tak.

Må ungmön på kinden få fagraste rosor.
 Och salarna eka av högskånska glosor.
 Ja må var och en, fastän gruveligt mätt,
 Sig svinga i dansen så lekande lätt.

Och sist, då i öster ren solen den flammar.
 Så lunka vi hem, var och en till sin kammar,
 Helt visst med den önskan både kvinnfolk och
 män.
 Att ofta på gåsgille råkas igen.

Skånska nationernas madavisa.

Vi ha tyad voss hid

for o eda en bid

Vi ha aged po tåg o po tjarra,

bode farsing o lyng,

en sjuhelsikes lyng

udå fina o torsttin harra.

Här e folk, som va me

o po Prinsens Cafè

o som tömde sin toddi po Tuallit

o som suto på Statt

så de nästan ble natt

ingan di kommo him i sin stua

Sickna sexor de farns

oppe hos Åge Hans!

Då så fanns de näggå inga knatta!

Han fick fylle o spis

for ett hyggelet pris

o man rolla me kläm simehatta.

Udi Parken vi satt i

mången vårlier natt

ti de ljusna i sta o po vånga,

o frå daggfokti gren

po gullräjn o syrén

di små fulana sjönk, så de ronga.

Nu e varden å le!

Ack du harreminje

va en titt har de knalt om en tia.

Men en får väl ändå

söga tänka som så,

att de duer nock ente o via.

Vassebra o va gla,

for i da ska vi ha

voss ett holiansståtelit gille!

Gamla vänner vi e

la voss nu en gång te

som i ongdomens vår leva kille! ./.
 5.

Skånska slott och herresitten. (1925-26)

På himmelen vandrar sol, stjärnor och måne
och kastar sitt fagraste ljus över Skåne
på höga, på låga, på stort och på smått,
på statarens koja och ädlingens slott.

Se, månstrålen in genom blyrutan faller
och tecknar på golvet de järnsmidda galler.
Skön jungfrun hon drömmar i majnattens ljus
att friaren kommer till Glimmingehus.

På utflykt till Bokskogen malmöbon glor upp
till raden av strålande fönster på Torup,
att smaka på kaka, som bakats på spett.
Dig ber Hennes nåd, Friherrinnan Coyet.

Där rådjuren skymtar bak gråvita stammar
man ser Toppelagård med broar och dammar,
långt bort från systemet och skatten i sta'n
där lurar belåten fiskalen Åschan.

Med port genom huset och gamla kanaler
lyss Skebärsjö ännu till jaktens signaler,
själv Kungen x) i nåder far dit från sitt slott
och skjuter fasaner med grevarna Thott.

x) Gustaf V

Och därefter hälsar han på baron Trolle
och jagar och spelar sin sang och sin nolle
allt medan baronen gemål plockar gräs
åt rastupp och rashöna på Trollenäs.

På storkarna tror också Borgeby herre
fast storkar i Skåne för vart år blir färre,
när parken vid Borgeby doftar viol
då stämmer Ernst Norlind sin träskofiol.

Till lugnet och vilan från dammet och möget
från Stockholm till Skåne far Hans Kunglig Höghet

Han längtar till lunden, där sipporna gro,
och drömmar om Sundet vid Sofiero. xx) sederméra
Gustaf VI Adolf

VI SKÅNINGA.

Vi skåninga vi håller så nied å vår jor,
vi skåninga vi sätter pris po varklet smörgåsbor,
vi drickjer brännevin, men e inga fyllesvin.
Vill vi syppa, så reser vi ti Köbenhamn ett tag.

Vi skåninga vi håller så nied å vår mor
o far, om vi har, o han e en redi kar.
O lyckjeli bler du, som ja gjorr ti min hustru.
Vill vi juta voss, så reser vi ti Köbenhamn ett tag.

Vi skåninga vi e ju me alla mama bror.
Vi skåninga vi trivas var hondan än vi bor.
Vi studerar i Long, o vi ror i Öresunn.
Vill vi vila voss, så reser vi ti Köbenhamn ett tag.

O säen den vyser, så de knagar i vår teg,
o slätten den myllrar å prisbelönta kreg.
O pilana di står, o möllorna di går.
När de ente bläser, reser vi ti Köbenhamn ett tag.

Vi skåninga vi juter voss ve nied unga år,
o brölloped o barndoped ihoba då vi slår.
Vi bränner säl vår tår, där himma po vår går.
Vill vi skilja voss, så reser vi ti Köbenhamn ett tag.

Ja trched bor i Norden, men här i synnerhed.
En bler ej lätt po foden, när en bler litta fed.
O luau bränner varm udi vår skånska barm.
Vill vi roa voss, så reser vi ti Köbenhamn ett tag.

Den bästa plätt på joren.

Den bästa plätt på joren,
ja de e Skånelann.
Där ha vi meen mad må ni tro,
ja mad som e bå redi å go,
ja meen mad å goer mad
å därti madaro.

För gásabräst å revelsben
å ärter, fläsk å kål
å välling å pantofflegröd
å röagröd å risenagröd,
som doppas udi bara flöd.
Ja där e ingen nöd.

Mel: Flickornas största nöje.
· Å bonaost å sejtat brö
å fitt å korv å smör
å pannekaga, sväskonasöv
å äggamad å melagröd
å sill som stegter e på glöd.
Ja där e ingen nöd.

Å där finns feda skåninga
å tringa gröbbor me.
Å vill ni alla nu som ja,
så skriger vi ett redit hurra
för Skånelann i denna da
å robar rektit bra!

Mel: Galtavisan

S. 9.
 Jag är nog så bra som vi finns i Skåne
 och jag är nog så bra som vi finns i Skåne
 och jag är nog så bra som vi finns i Skåne
Litet grann från ovan.

Jag är en liten gäsapåg från Skåne
 en skåning som ni vet är alltid trygg
 och fast jag är så nära sol och måne
 jag sitter säker på min gäsapygga.

Långt under mig så ligger som en tavla
 det vackraste i världen man kan se.

Både skogar, sjö och strand
 blir ett enda sagoland
 när man ser det litet grann
 så här från ovan.

Där ligger gamla slott och herrsäten
 som minnen från den stolta tid som flytt,
 Men aldrig skall den tiden bli förgäten.
 ty gammalt går så bra ihop med nytt.
 Och samma fält skall lämna samma skörder
 som de har gjort i sekelflydda dar.

Ja det är min liv och kniv
 alla tiders perspektiv
 när man ser det litet grann så här från ovan.

Du kära gås, som stolt i skyn dej svingar
 har ingen farlig last att kasta ner
 ty du här fredens vita vackra vingar
 som världen längtar efter ner och mer.
 När mänskobarnen går därner och kivae
 så resonerar du nog liksom jag:
 Tänk vad det är skönt ändå
 kunna sväva i det blå
 och få se det litet grann så här från ovan.

Nu när vi snart e mätta
 o bugeda o stinga,
 vi sätta voss te rätta
 o la en visa klinga
 om gäsen trala-la,
 de e föa te o ha,
 ja, de e föa te o ha,

I nacken, bag hans hoed,
 en sätter knivaspissen,
 då valar ginnast bloed
 o gäsen bler så lissen,
 han slutar då sitt liv
 o bler snart kåll o stiv,
 ja, han bler så kåll o stiv.

Ti stersed pian bär'en
 forr hon har ont i singed:
 hon plockar åu han fjären
 allt ing på bara skinged,
 forr fjären den e rar
 o blöd i dynevar,
 ja, i våra dynevar.

Sin bler han svidd i spisen
 o maven bler oppsprättad,
 o sin po femtan visen
 bler överallt han tättad
 me eble, skärna smått,
 o så med anned gott
 ja, med mied smått o gott.

Nu prisas detta sågel
 i hela Skånska lanned:
 möen tack, du braa fågel
 som ror di fram på vanned.
 De fyled de i bra,
 de bästa som vi ha,
 ja, de bästa som vi ha,

Me en tolltre tråänna
 en syr ihopa spricken
 så en kan gäsen väんな
 o så i sian sticka'n,
 forr bara han bler vänd
 så bler han ente bränd,
 nä, så bler han ente bränd,

När ditta nu e kringskött,
 han nör i grydan kommer
 så fed o tring o vingtrött -
 som i en stilla slommer
 där ligger han så lunt,
 te skinged de bler brunt,
 ja, te skinged de bler brunt.

När rektet brun han glimmar,
 då du i grydan nosar
 o han i fitted simmar
 o rektet steg han osar,
 då får du opp han ta,
 forr då e gäsen bra,
 ja, då en han rektet bra.

Fäst skall du lären taga,
 fast kroen den e bätter,
 kan prästanesan smaga,
 den glattar lätt bagetter,
 Men brystet e ändå
 de bästa en kan få,
 ja de hästa en kan få.

10.

Skahe 18-1

grundigt ut tiller nu all
mänskliga sättet röra sig
medan förra var nu åtta
och nu är det i hela
GÅSEN ÄR BÄST.

Örnen är en stolt natur, :/: rullan går! :/:
Kung för alla luftens djur, :/: rullan går! :/:
Gåsen håller sig på jorden, men den är en kung på borden,
Rullan går, rullan går.
Kom här ni se, hur rullan går!

Näktergalen på sitt sätt
gör en glad men inte mätt.
Trots sin sångargåvas brister
har en gås både kött och ister.

Duvan kuttrar vek och öm
om sin ljuva kärleksdröm.
Gåsen saknar de behagen
men hon har behag för magen.

Tuppens allt för torra krås,
stekt i sås får gå som gås.
Ingen över gåsen knorrar,
fast den saknar skägg och sporrar.

Uti arla morgonstund
göken gal av hjärtans grund.
Gåsen uti kvällen särla
dyker, följd av mången pärla.

(forts)

(forts)

Ejderpappa med sitt viv
simmar mest sitt hela liv.
Gåsen - vilka dunkla öden -
simmar gärna efter döden.

Ugglan sitter vis på kvist
som en dyster pessimist.
Gåsen, smälfet utav ister,
passar bäst ibland optimisten.

Grisen är ej någon ful'
därför får han va' te jul.
Fast ej alls av rätta sorten,
går hans blod dock an till Mårten

Mås och falk och vråk och hök,
hedras ej i något kök,
men när gås i grytan fräser,
köksans barm av stolthet jäser.

Hur man firar gåsens fest,
lärde vi av Mårten präst.
Mårten var en man av ära,
därför följa vi hans lära.

Skahe 18-1
Gåshymn i folkton

Innerligt. Mel. Guter Mond

Goda gås, som går så stilla
över vångens klorfyll
minns att det kan gå dig illa
i din grönskande idyll.

Fram mot Mårten nalkas hotet
och en morgon är din saga all,
ty i tid till gåsablotet
skall du avdö knall och fall.

Dock, var tröst, Du gås på fatet,
till Din ära festen är,
och det andliga klimatet
mättas av din atmosfär.

Brun och knaprig, fet och läcker,
vilar du i mörk och ljuvlig sås.
Denna anblick hosk oss alla väcker
tanken att i skönhet Du förgås.

12.

Skåne 18-1

Gåsmarsch

Mel. Skånsk dragentrall (se
potp. Skåneland)

Fram över Skånes bördiga slätter
klumpigt forcerande bäckar och stätter
klampar ett djur på väg mot ett förborgat mål.
Sävligt gungande fram på foten
vaggar det hän mot novemberbloten
Skånska Gillet skall nog ta mot den
med en skål:

Ty gåsen, gåsen är den bästa mat
som, sprängd och späckad, brynts och lagts på fat.
Den slinker mer i magen jämte sås,
det finns väl ingenting så gott som Mårtensgås.

Gåsens öde nog många beklagar
men åt stackars hungriga magar
hos oss gourmander kan den skänka god vigör.
När man åt söder ställer leden
träffar snart på gåsens Eden,
stolt han kråmar sig uppå heden
vid Skanör:

Ja, gåden, gåsen, är den bästa spis,
en skåning kan på gåsstek sätta pris.
För när en skåning smörja vill sitt krås
då gör han som i kväll, han äter Mårtensgås.

Se, på skåningens lystna miner,
se, vilken fröjd ur ögat skiner,
när han vid bordet står och gäsen smaka får.
Nu är han riktigt upp i smöret,
sprätt har det blivit på humöret,
glömmer den trista varda'n för ett
gåsalår:

Ja, gäsen, gäsen, är den bästa rätt,
som ätas kan på många vis och sätt.
Det bästa sovel, som i stan kan fås,
det döljer sig i Skånska Gillets Mårtensgås.

(forte)

(forte) Näm mig en fågel uti Norden,
som tar sig bättre ut på borden,
än Mårtensgåsen, som vi fira här i dag.
Glatt må vi prisa "kro" och lever,
dricka dess skål i fin genever,
som en och annan i sig häver
i ett drag:

Ja, gåsen, gåsen, båst bland fjäderfä,
vi hylla för dess präktiga bouquet.
Lyft bågarn högt i teatralisk pose,
och hurra sedan kraftigt för vår MÄRTENSGÅS!

Exil-Skåningens resfeber.

Mel. ur Boccaccio = "När statens affärer"
ur spexet Karl XII

Alla sorger och alla bekymmer
flyktar snabbt, om till Skåne vi rymmer.
Låt ~~ogg~~ "tanka" i All-Skånska Banken
och sen sticker vi hastigt som tanken.
Vi vill dväljas i Helsingborg i ett antal dagar
i den stan finns det ganska mycket, som oss behagar
Fastän H 55 är slut
kan vi sannolikt rasa ut,
tills det drar sig mot Tjugondag Knut.

Sen längs kusten vi gärna vill fara
för att titta var Sundsbron ska vara
Kanske blir det omsidor Landskrona,
som i dollargrins mängd får sig gona.
Vad vi skåningar här i Linköping bleve glada,
om vi snart finge fara fram på en autostrada,
en som leder från Falsterbo
över Småland på nä'n sorts bro
och tar mark hitom Österbybro! xx/

Så man stundom i tankarna drömmer
ty sin hembygd man icke förglömmar,
aldrig någonsin sliter vi bandet
med det skånska, det leende landet.
När om våren det börjar grönska i Östergyllen,
har i Skåne det redan mörknat i klorofyllen,
och om sol över vret och vång
och om doft ifrån Sundets tång xx/obs! Ej riktat
kväder vi ur Exilen en sång! met smålänningsarna

13.

Skåne 18-7 sid. 14

Skånsk rundtur Mel. I Indialand...

När höstmörkret tjocknar och bildar en mur
av ogenomtränglig och dyster struktur,
jag ville jag vore en fri resenär,
som kunde få sticka iväg från det här.

Då vände jag näsan mot söder förstas
för utflykter norrut är inte för oss
men inte så långt som till Rom och Turin,
min plan är att först köpa danskt margarin.

Men denna affärstripp är bara en fint
i syfte att finansiera gesvint
en utflykt till SKÅNE, för det är mitt mål,
plus skrov mål med Åhus och rökt Råå-å-ål.

Naturligtvis skulle jag fara omkring
och titta på märkliga urskånska ting,
på Ystad och Eslöv och domen i Lund,
desslikes på städerna vid Öresund.

Därtill vill jag färdas, där betan står tätt,
ty var doftar myllan som på Söderslätt,
bland bokskogars grönska hörs fredliga skott
från jakten på rådjur vid anrika slott.

Vart gissar ni manne jag skyndade se'n,
om ej till Piratens och vårt Österlen,
mot snapphanebygden jag så gör attack
mot Immeln och Bäckaskog och Ivö klack.

Jag hoppas att allting skall vara sig likt
och ligga på linjen rustikt - magnifikt,
men främst vill jag veta, om Röstängas gás
i dag är som fördomdags - rent grandios.

Mer mäktar ej tanken. - Jag vänder i hast
att inte bli misstänkt att vara fantast.
:/: Vi yvs - och med rätta! - men det är en myt
att vi skulle vara benägna för skryt. :/:

Skånska Gillets

rituella VÄLKOMMEN till
DESS HÖGA MAJESTÄT

G Å S E N !

Melodi: Finalkören ur Uarda (solo: General Lee,
kör: Halta Lottas krog)

Solo eller sologrupp:

Gåsen är här!

Det är en populär

premiär,

när som in man den bär.

Gåsen är här!

Denna fågel så kär

vid varje kuvert

vi förtär

med begär!!

Kör=Alla övriga:

Brun och knaprig vilar gäsen

i den näringssrika säsen

Snart ska vi få smörja kräsen

med den bästa föda

som har funnits opp!!

Observera!
Först sjunges solo,
resp kör
var för sig!
Därpa
samtidigt (sk kontra-
punktiskt)

15

~~8~~ LITET KEMMOKJÄV SILLFOSSEN

TÄTSLAM AGÖH SÄG

DET SÄR EN VÄLDIG VÄLDSAM VÄRDE

DET SÄR EN VÄLDIG VÄRDE

Östgötasång.

Så grant står Öste-gyllen i sommar-
fager prakt och skördarna, de gyllene,
de bölja.

Väl hundra vita kyrktorn på slätten
hålla vakt längs insjöstrand, som
glittervägor skölja.

Ej finns en nejd så härlig, så solig
som vår bygd

där gamla minnen sova i gröna björkars
skygd,

vårt bärndomshem, vårt fagra Öster-

gullen!

Skånsk gásavisa 1853

(teckning)

~~H 257. E~~

Färbrer Mårten var en hedersman - san
han ess lärde steka gásen han - san
tog den ur sin redde,
pleckade och sveide
och trancherade och lade an - san.
Hej hepsan och filieppsan
far vill ha en knapp och mor en kopp - san.

Varje år vid mårtenstiden än - san
då det efter gás är mycket ränn - san/
går man ut i staden
långa gásaraden
och drar av med pyttan, hillemen - san.

Och när kvällen kommer sveder frun - san
varje fjäder bort och varje fjun - san
så sin gás hon stoppar
och i grytan doppar,
ökar fyren och gör såsen brun - san.

Skönare en gás har ingen fått - san
leende hon vilar i sitt frott - san
själva innanmätet
bliver ej förgätet,
äpplegröt och sviskon till kompett - san.

Skär dig då en bit och smaka på - san
och låt halvan sen och tersen gå - san
gásen i det klara
önskar nog att vara,
hon vill simma terde du förstå - san.

Dock av alla gäss som jorden känt - san
är vår skånska likväl xxxx excelent - san
ty de skånska gässen
höra till neblessen
och ha fjädrar som ett pergament san.

~~Hans~~

Tycker du att visan låter bra - san
och är god vid märtenstid att ha - s san
sjung den då och tralla
tralliralliralla,
tralli-ralli- ralli ra - san.
Hej heppsan och filioppsan
och far vill ha en knipp och mor en kepp - san.

Ur Malmö Nya Allehanda 1853. Troligen en av våra
xxix äldsta skånska gästaviser.

Skåne 18-4

Gåsvisa

(på löst papper, i märg. står 18/10 1936)

Melodi: Det var en lördagsafton

Nu stundar grymma tider för Skånes feta gås
och allt vad tiden lider så får vi gås med krås.
Man får sin strupe väta av gåsens ädla blod
och får sig sprängmätt äta på soppa svart och god.

De livat har naturen, dess snatter fröjdat oss
■ de ädlaste bland djuren, ej födda till att slåss.
De vilja stillsamt glida och äta krävan full,
men därför får de lida och sffra vackert hull.

De vagga kring så dryga och fetare än smör
man kan sig övertyga i gåststan Skanör.
På gatorna de vandra som folk på promenad
man kan dem icke klandra: Skanör är gåsens stad.

Så läggas de i korgen och deras sista färd
den ändas uppå torgen, o gås vad är du värd?
En åtta nio kro nor, kanhända tian går
när pigor och matronor rannsaka bröst och lår.

På märtensafton sköna man smeker så sin gom
vad vore väl en höna, ack bitter yngedom!
Vad skulle Skåne vara om gåsen icke fanns,
ett värdelöst Sahara, ett intet, ingenstans.

(1930-tal)

Visan är skriven på en dagsverkslista för nr 201 P. Dahl.

Vid kasernombyggnaden i Lund 25/2-2/3 1932.

Timpengen för en snickare Mr (träarbetare) är vid denna tid 1.34 kr.

Gåspojken

Sjungen av Harry Persson i en Helsingborgs-revy 1930
 (Nu smäller det)

Känner ni min Mella
 de e den härna lella
 for Mella de e denne gåsens naaamn
 Far han vella nacka 'n
 men ja to den stacka 'n
 o sködda inge ömt udi min faaamn

Gåsasteg e namnam
 sér vi allasamman
 te mårten ska där alltid vara gååås
 mor steger den på spittet
 i de egna fitted
 sin får vi krås me äblamos o sååås

Men te o eda Mella
 skolle ja må ella
 de va ju som te eda opp sin vään
 Fast far han ble forbannad
 konne ja ej annad
 än ad rädda Mella ongan dööön.

Om ja konne sjonga
 skolle stäs min tonga
 prisa Mella me så granna ••or
 den bästa gås i Skåne
 unger sol o måne
 finns ej hingas lige på vår jooor.

Om fruntimmer vi bruga
 när vi vill dom stuga
 si att di e domma som en gååås
 men de finns nock kara
 vill ja sia bara
 som e ännu dommare gunååås.

Skåne 18-2

Nationalrätt

Du gamla, du kära, du smäll-feta gås,
du sjyssa, du fjäderrika
sköna!

Jag hälsar dig skånskaste
rätt uppå bord,
ditt bröst, din bakdel, dina
vingar sköna!

Ditt bröst, din bakdel, dina
vingar sköna!

Du tronar på fatet, ett gött
exemplar,
ah . . . gott är ditt kött så in i
Norden!

Jag vet att jag blir lika fet
som du var.

Men jag vill äta, jag vill töm-
ma borden!

Ja, jag vill äta, jag vill töm-
ma borden!

C HAGBERTH

It torpar-
ber en tld
tor-D. L.
som än-
et stodare
igot "otj
infann sig
sig varo
urligt sätt
Med en
förränden
i parfolket
läto de
uru snart
vara en

y förord-
n äro in-
på mätt
antogos-
DOO filo-
deciton;
hestoliter
es, torf,
alkarl på
it sā ju-
rs höjd,
och med
Förän-
förd med
t sådona,
erihgshy-
ör juster-
8 teknista
ersfaren.

ktion ge-
hor gea
Härl
ingar af
ad angår
verftälla
näst in-
ostwerket
sednare
af hoya-
januari
n för re-
id öfrigt
nämnos,
flemnos,
figfritt å
meration
ådant af
flättnin-
deles dr,
d.

schouug i
tillstånd
om ålens
oktober

torsdagen. Denna dag har erhållit sitt namn efter den helige Martin, som var född på 300-talet i Ungern och hvilken afled år 400 såsom biskop i Tours. Mårtensdagen brukade presterskapet utfä sin tiunde i höns, gäss etc., och detta torde väl ha gifvit närmaste anledningen till ifrågavarande plägsed. — Dagarne före Mårtensafton måste oräknliga gäss släppa livet till, och man ser då deras nakna lik i tusental uppradade å salutorgen. Den stekta, med äpplen och sviskon fylda gäsen får nämnda aston ej gernå saknas på deras bord, hvilka så haifa kunnat. Emellertid har man de senare åren inom många familjer framflyttat kalaset till Mårtensdagens middag, och detta torde också vara mera i öfverensstämmelse med traditionen. Apropos gäsen, hvilken troligen faller de flesta väl på läppen, så torde det ej vara ur vägen att erinra om ett yttrande af den bekante, i Sverige naturaliserade engelsmannen och väldige jägaren Loyd. — "En gäss vara en rygsligt doum fogel", påstod han en gång. "Hvarför det då?" sporde någon. "Jo, han vara för stor för en, för liten för två". Också en mättstock för bedömande af individuella förtjenster!

Mårtensgäsen har — det får ej här glömmas — vid mer än ett tillfälle varit föremål för poeternas uppmärksamhet, ej minst förr. Så förekommer i Malmö Nya Allehandas årgång för 1853 (således för 32 år sedan) följande roliga "Mårtensaftons-visa", då, enligt uppgift, i "tillökt och förbättrad upplaga". I davarande skick lyder visan:

Farbror Mårtens var en hedersmän — san, han oss lärde steka gäsen, han — san, tog den ur sin redde, plockade och svedde och trancherade och lade an — san. Hej hoppsan och filioppan och far vill ha en knapp och mor en kopp — san.

Hvarje är vid Mårtensdiden än — san, då det efter gäss är mycket rånn — san, går man uti staden långa gásaraden och drar af med pyttan, hillemen — san. Hej etc.

O h när qvällen kommer, sveder frun — san. hvarje sjäder bort och hvarje sjun — san, så sin gäss hon stoppar och i grytan doppar, ökar syren och gör såsen brun — san. Hej etc.

Medan flickan leende och söt — san, ser till fisken om han än är blöt — san, lagar senapsåsen, bäller flott på gäsen, hjälper mor att styra ut sin gröt — san. Hej etc.

Innan kort får bordet sin habit — san, allas ögon lita också dit — san; midt bland bordets rätter man kantinen sätter, att man kan bli både mätt och smit — san. Hej etc.

på vår skånska penna skrifver vers så sega sola ett lim — san. Hej etc.

Tycker du att visan läter bra — san och är god vid Mårtensdien att ha — san, sjung den då och tralla tvalliralliralla, tralli-ralli-ralli-ra — san. Hej hoppsan och filioppan och far vill ha en knapp och mor en kopp — san.

Som man hör, förstod man äfven då att grundligt, kanske grundligare än nu, roa sig och njuta af gudsgåfvorna.

ERNHOLD.

Stängningstiden å restauranterna.

Det mycket klandrade och säkerligen också olämpliga beslutet om att serverings upphörande å restauranterna redan kl. 11 på aftnarne, en stängningstid, som numera icke ens torde lämpa sig för småstadsvärlden, har gifvit innehavwarne af våra första klassens hotell och restauranter, hrr Kramer, Horn och Törnqvist, anledning att till kl. mit affända en bevärskrift, hvilken har följande lydelse:

Till konungen.

"Emot eders longl. maj:ts besällningshafwande i länet uti bisqade protokollsutdrag innefattade beslut få undertecknade, hvillas rätt af bolaget beröres, härmend i djupaste underdannighet fullfölja talan, under yrkande att eders longl. maj:ts täckes, med upphäfwande af öfver-llagade beslutet, fastställa stadsfullmäktiges af magistraten godkända framställning i årendet, så att den tid, hvarunder de utstänkningsställen, inom hvilla wi utöfwa de på os öfverlåtna utstänkningsrättigheter må hållas öppna, måtte utsträckas till kl. 12 på natten med endast den inskränkning å sön- och helgdagar, som betingas af föreskriften i 26 § 5 mom. i longl. förordningen angående willoren för försäljning af spritdrycker den 29 maj innewarande år.

Vi nämnde, att vår rätt beröres af beslutet. Den gör så, men på samma gång angår beslutet en större allmänhet, hvarförutan, då hänsyn till våra intressen uti ifrågavarande angelägenhet icke får påräknas, wi icke skulle vågat draga saken under eders longl. maj:ts pröfning.

Der särskilda omständigheter så föransleba; må, enligt nyhäminda longl. förordning, utsträckning af försäljningstiden ega rum. Dylila särskilda omständigheter, tro wi, hvad angår staden Malmö och de utstänkningsställen, som af os innehafwas, vara för handen. Malmö är rikets tredje stad, med en folkmängd af öfwer 40,000 innewänare. Det lif, som inom staden pulserar, liknar i flera afseenden storstadslivet, med deh rastlösa verksamhet om dagarna och deh afstannande först midnatts-timmen, då förströelserna efter dagens arbete först senare på aftonen taga sin början. Malmö utgör dertill för Sverige en utpost mot kontinenten. Daglig förbindelse med Tyskland öfwer Stralsund och förbindelsen med Danmark och deh hufwudstad många gånger om dagen tillför staden en ständig ström af främlingar. Dessa äro icke i de större städerna, från hvilla de komma eller pläga besöka, wana vid den inskränkning, som i ifrågavarande hänseende möter dem härstades. På främlingarnes omdöme om staden, som i deras ögon nedsjunger till en smäckstad många siktant manifist inom

som en
kunder, fi
lwärighet
konserter
tonen hu

Öwad
stadsfull
myndighe
stäl för
rit af be
fall, att
egen och
myndighe
önskade
af Edert
länd som
ej behöfd
underdann
ten mätte

Det i
i Berlin
den och
naden o
det wäl
helt tyd

Den
komma
från Be
Häpfeldt
toga sin
trädare.
publisen
ämnar
före sin
beträffar
peditions
allmänt,
utes gri

I af
meddelas
uppförts
rättande
färbindel
millioner
150,000
expedition
eller föge
ma har
att bring
liga fatti

De f
nämndt,
de kom
ställning
saker, 35
28 doma

neralpoststyrelsen nu utfärdat föreskrifter. Här påpekas nödvändigheten af att vid beställningar af tidningar och tidskrifter, synnerligast hvad angår dem till eller från mera oflägse orter, verkställa dessa beställningar redan vid medio af näst instundande december; förbehållande sig postverket rättighet, om requiſition göres å postanstalt sednare än den 24 samma månad, att, om sådant af hoppade göromål påkallas, till den 2 påföljande januari uppslutsa vidtagandet af de åtgärder, som för requiſitionens effektuerande erfordras. Bland öfrigt att vid tidningsrequiſition faktaga torde nämnas, att sådan bör af abonnent' skriftiligen aflemnas, för hvilket ändamål särskild blankt afgiftsfritt å postanstalt tillhandahålls, samt att prenumeration å tidning eller tidskrift skall, i den mån sådant af de utaf utgifware bestämda villor för offlättningen medgås, omfatta helt år, trefjärdedels år, halvår, kalenderqvarter eller kalendermånad.

— Märkta ålar. Hr D. W. Areschouq i Esperöd har i Timbr. bl. infört följande tillkännagifswande:

För att erhålla bdrag till lännedomen om ålens wondring m. m. hafwa under sistidne oktober månad blifvit i hafvet utsläppta åtskilliga exemplar af nämnde fislog, försedda med märken, bestående af sma platina-plåtar, anbragta ofwantill på stjerten omkring 2 tum från des spets. Utli plåtarna äro ett eller flera håll. Skulle någon af dessa ålar blifwa fångna, anhålls att under-teknad må blifwa derom underrättad, om platsen, fästet och tiden för infångandet, samt huru många hål, som funnits i plåten. Helst torde dock ålen genast åter utsläppas i hafvet, eller, om detta ej kan ske, märket genast till mig benäget öfversändas sommät nämnda upplysningar.

Kustwakter och fiskeriutnyttjingsmän ombedjas att blond fiskare utprida detta tillkännagifswande, söka utforsta om nämnde ålar fångats och lempa mig basted derom under adresz Esperöd pr Kiwif.

— Literatur. Ny Illustrerad Tidning för i lördags innehåller: Illustrationer: En gammal politiker. — Teckning till Stans földistning. — Gubhuset i Stockholm. — Text: Du och jag, poem af Saimo H. — Utan frimärke, af Leo, — Slägst földistning på bygdemål, af Jens Ågas Anners. — Litteraturmålen m. m.

Malmö Np Helsingfors 11 nov. 1885

Skymningsprat.

Mårtengåsen och Mårtensaftons-visa.

Så är då mårtengåsen lyckligt och väl afäten. Sedvänjan att den 10 november smörja kråset med just sagda fogel daterar sig ej — som mången ännu tror — från den store reformatorn Mårtens Luthers tid, utan torde vara vida äldre, hvarjemte den ursprungligen afsåg den 11 november, Mårt-

en trädgårdens och ände en — san.
Hej hoppan och filoppan
och far vill ha en knapp och mor en kopp — san.

Hvarje år vid Mårtens tiden än — san,
då det efter gäs är mycket råan — san,
går man uti staden
långa gåsaraden
och drar af med pyttan, hillemen — san.
Hej etc.

Och när kvällen kommer, sveder frun — san
hvarje sjäder bort och hvarje sjun — san,
så sin gäs hon stoppar
och i grytan doppar,
ökar syren och gör såsen brun — san.
Hej etc.

Medan flickan leende och söt — san,
ser till fisken om han än är blöt — san,
lagar senapsåsen,
bäller flott på gäsen,
hjälper mor att styra ut sin gröt — san.
Hej etc.

Innan kort får bordet sin habit — san,
allas ögon sita också dit — san;
midt bland bordets rätter
man kantinen sätter,
att man kan bli både mätt och smit — san.
Hej etc.

Men af allt det goda bordet bär — san,
en förtjuserska dock gäsen är — san,
ty i allt är smaken
likväl hufvudsaken,
gässens smak är hela verlden kär — san.
Hej etc.

Skönare en gäs har ingen fätt — san,
leende hon hvilar i sitt flott — san;
sjelfva innanmätet
blifver ej förgötet,
äpplegröt och sviskon till kompott — san.
Hej etc.

Skär dig då en bit och smaka på — san
och låt hafvan sen och tersen gå — san;
gäsen i det klara
önskar nog att vara,
hon vill simma, torde du förstå — san.
Hej etc.

Gäsen sjelf är lik en fager mö — san,
begge ofta hvita som en snö — san,
begge hafva mycket
utaf syskontycket,
prata gerna begge, serradö — san.
Hej etc.

Mången yngling lurar som en skytt — san
på sin lilla vackra dusva, pytt — san,
och vår täcka tärna
går i nätet gerna,
äfven om hon är till gäs förbytt — san.
Hej etc.

Dock af alla gäss, som jorden känt — san,
är vår skånska likväl excellent — san,
ty de skånska gässen
hörta till noblessen
och ha sjädrar som ett pergament — san.
Hej etc.

De ha vingar som en ohjrubim — san,
dito pennor löpande i rim — san;
den som blott vill känna

war Ralph. Bandel stannade som fastnaglad, och
äfven förvaltaren gjorde med försträckt uppsyn
halt.